

Wrocław, 15 maja 2009 roku

WK.60/223/K-34/09

Pani

Teresa Zarzycka
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

59-524 Pielgrzymka

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła od 24 marca do 2 kwietnia 2009 roku kontrolę wybranych zagadnień z zakresu gospodarki finansowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pielgrzymce, zwanego dalej Ośrodkiem. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 2 kwietnia 2009 roku. Kontrola, obok elementów pozytywnych, wykazała też nieprawidłowości w księgowości, sprawozdawczości i gospodarce kasowej. Przyczyną ich powstania była niewystarczająca znajomość przez Główną księgową obowiązujących w ww. zakresie przepisów oraz brak doświadczenia w pracy na zajmowanym (od marca 2007r.) stanowisku i dobrych wzorów, z których mogłaby korzystać. Nieprawidłowości i uchybienia zostały stwierdzone w niżej omówionych sferach działalności Ośrodka.

W zakresie spraw organizacyjnych, regulacji wewnętrznych i sprawozdawczości budżetowej

Pracownicy Ośrodka posiadali aktualne zakresy czynności, jednak nie wszyscy potwierdzili datę ich otrzymania. Również tylko w 4 przypadkach na 10 pracownicy potwierdzili na piśmie przyjęcie do wiadomości i stosowania wprowadzone przepisy wewnętrzne regulujące gospodarkę finansową.

W § 14 ust. 2 Instrukcji w sprawie obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych z 8 stycznia 2007r. wprowadzono wymóg kontroli dowodów księgowych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, ale nie wskazano osób ani stanowisk pracy obowiązanych do wykonywania tych czynności. Z kolei w załączniku Nr 4 do ww. Instrukcji pn. „Wzory podpisów osób upoważnionych do zatwierdzania dowodów księgowych”, nie zamieszczono, wbrew tytułowi, wzoru podpisu Kierownika i Głównej księgowej.

Wiele uchybień wystąpiło w 3 zakładowych planach kont obowiązujących w okresie objętym kontrolą. Zostały one szczegółowo opisane w protokole kontroli (str. 4).

Obowiązujący ZPK, wprowadzony zarządzeniem Kierownika Nr 1/09 z 5 lutego 2009 r., nie zawiera konta syntetycznego 761 oraz zasad tworzenia kont pomocniczych do kont syntetycznych: 011, 201 i 234.

Ośrodek pobierał dochody z tytułu opłat za usługi opiekuńcze i z tytułu oprocentowania środków na rachunku bankowym, które w 2007r. wyniosły odpowiednio 7.542,94 zł i 26,50 zł, a w I półroczu 2008r. 5.621,26 zł i 29,33 zł. Pierwsze z nich były w dniu pobrania przekazywane na rachunek dochodów budżetu gminy, z pominięciem ewidencji na koncie 130-”Rachunki bieżące jednostek budżetowych”, co było niezgodne z zasadami ewidencji na tym koncie opisanymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), z których wynika, że przyjęte środki należało najpierw odprowadzić na rachunek bieżący Ośrodka, a dopiero z niego dokonywać okresowych przelewów do budżetu gminy. Natomiast nieprzekazywanie do budżetu wpływów z oprocentowania środków na rachunku bankowym było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), który stanowi, że jednostki budżetowe odprowadzają pobrane dochody budżetowe na rachunek dochodów budżetu.

Kwoty dochodów, o których wyżej mowa, nie zostały też wykazane w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za rok 2007 i za I półroczu 2008 r., przekazanych przez Ośrodek do Urzędu Gminy (sprawozdania były negatywne). Zgodnie z §3 ust. 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.) należało je wykazać na podstawie księgowości analitycznej dochodów budżetowych do rachunku bieżącego - subkonto dochodów”.

W zakresie gospodarki kasowej i druków ścisłego zarachowania

Zapisy § 3 Instrukcji gospodarki kasowej z 8 stycznia 2007 r. nie zawierały zadowalających wskazań, w jaki sposób należy zabezpieczyć i przechowywać wartości pieniężne.

Kontrola prawidłowości sporządzania raportów kasowych oraz kompletności załączonych do nich źródłowych dokumentów wykazała, że w dowodach nie było wskazania miesiąca ich ujęcia w księgach rachunkowych i podpisu osoby odpowiedzialnej za to wskazanie, co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz § 5 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych. Trzy raporty kasowe (Nr 14/2007 za okres od 16 do 31 lipca 2007 r., Nr 15/2007 za okres od 1 do 15 sierpnia 2007 r. oraz Nr 16/2007 za okres od 16 do 31 sierpnia 2007 r.) sporządzone zostały w terminach, w których osoba wykazana jako sporządzająca była nieobecna.

Wpłaty gotówki do kasy z tytułu częściowej odpłatności za usługi opiekuńcze były dokonywane niezgodnie z przepisami Instrukcji gospodarki kasowej w zakresie przeprowadzania operacji kasowych. Nieprawidłowo dokonywano zaprzychodowania do kasy gotówki. Gotówka była pobierana przez Kierownika Ośrodka na kwitariusz przychodowy K-103, a następnie w zbiorczej kwocie wpłacana do kasy, natomiast kasjer, na okoliczność przyjęcia gotówki, nie sporządzał dowodów wpłaty KP, które zgodnie z § 7 Instrukcji w sprawie obiegu, kontroli (...) zaliczone zostały do dowodów kasowych i stanowiły podstawę przyjęcia gotówki do kasy.

W obowiązujących przepisach wewnętrznych brak było regulacji dotyczących sposobu i terminu odprowadzania pobranej do kasy gotówki, między innymi z tytułu częściowej odpłatności za usługi opiekuńcze.

Sposób gospodarowania drukami ścisłego zarachowania nie budził zastrzeżeń, za wyjątkiem druków dowodów wpłaty KP, którym na poszczególnych kartach w bloku nadawano kolejny numer bez wskazania roku, którego dotyczy, co było niezgodne z zasadami oznaczania druków ścisłego zarachowania, określonymi w § 6 pkt 4 Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania z 8 stycznia 2007 r. stanowiącym, iż „Poszczególne karty bloków należy ponumerować bezpośrednio przed wydaniem ich do użytku, w celu zachowania ciągłości numerów w ciągu roku (...)”.

Na koncie 130-”Rachunek bieżący (wydatki)” dokonywano księgowania na podstawie dowodów kasowych, mimo że stosownie do zasad ustalonych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...) zapisy na tym koncie „130” mogą być dokonywane wyłącznie na podstawie wyciągów bankowych (...). W konsekwencji na dzień 30 czerwca 2008 r. wystąpiły różnice między księgami rachunkowymi Ośrodka a księgowością banku w zakresie ewidencji na tym koncie oraz na kontach 135 – „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia” i 139 – „Inne rachunki bankowe”.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli, a w szczególności o:

1. Egzekwowanie od pracowników pisemnego potwierdzania daty otrzymania zakresów czynności oraz przyjęcia do wiadomości i stosowania przepisów wewnętrznych regulujących gospodarkę finansową Ośrodka i ich zmian.
2. Określenie w Zakładowym planie kont z 5 lutego 2009 r. zasad tworzenia kont pomocniczych do kont syntetycznych: 011, 201, 234, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. „a” w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3 ustawy z 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.). Ujęcie w ZPK konta 761 oraz prowadzenie ewidencji występujących w Ośrodku operacji na kontach: 290, 401, 761, 980, zgodnie z wymogiem z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).
3. Wskazanie osób lub stanowisk pracy upoważnionych do kontroli dowodów księgowych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zgodnie z § 14 ust. 2 Instrukcji w sprawie obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych z 8 stycznia 2007 r.;

zamieszczenie w załączniku Nr 4 do Instrukcji wzoru podpisu Kierownika Ośrodka i Głównej księgowej.

4. Odprowadzanie na rachunek dochodów budżetu gminy wpływów z tytułu oprocentowania środków na rachunkach bankowych Ośrodka, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
5. Dokonywanie księgowania na koncie 130-”Rachunki bieżące jednostek budżetowych” wyłącznie na podstawie wyciągów do rachunku bankowego i ujmowanie na nim pobieranych wpływów będących dochodami budżetu, zgodnie z zasadami ustalonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...).
6. Wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wpływów będących dochodami gminy, zgodnie z §3 ust. 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.).
7. Sprecyzowanie w obowiązującej Instrukcji gospodarki kasowej wymogów w zakresie zabezpieczenia kasy i sposobu przechowywania wartości pieniężnych oraz określenie terminu i sposobu odprowadzania przez kasjera gotówki pobranej do kasy, w szczególności z tytułu częściowej odpłatności za usługi opiekuńcze.
8. Przestrzeganie Instrukcji gospodarki kasowej w zakresie:
 - a) prowadzenia operacji kasowych, w szczególności przyjmowania gotówki do kasy oraz sporządzania raportów kasowych przez osobę do tego upoważnioną,
 - b) wystawiania przez kasjera dowodów wpłaty KP, na okoliczność przyjęcia gotówki do kasy.
9. Wskazywanie w źródłowych dowodach kasowych miesiąca ich ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz zamieszczanie podpisu osoby odpowiedzialnej za to wskazanie, stosownie do wymogów art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz § 5 Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów księgowych.
10. Przestrzeganie Instrukcji w sprawie ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania w zakresie ich oznaczania, w szczególności dowodów wpłaty KP, poprzez numerowanie poszczególnych kart w celu zapewnienia ciągłości numeracji w ciągu roku (§ 6 pkt 4 Instrukcji).

Przedstawiając powyższe Pani Kierownik, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia

zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Tomasz Sybis
Wójt Gminy Pielgrzymka